

De slag om de arbeid

Weet u wat het probleem is? Het probleem met de Nederlandse economie bedoel ik. Het probleem is dat in veel andere landen goedkoper geproduceerd kan worden. In opkomende economieën zoals die van China en India zijn niet alleen de lonen lager, maar zijn ook op andere manieren de kosten lager. De sociale zekerheid is er lang niet zo als in Nederland, al was het maar omdat men er niet of nauwelijks aan doet. Van Arbodiensten heeft men zeker nog nooit gehoord. En dure milieubescherpende regels zijn er vast ook heel wat minder. Om zo maar eens een paar voorbeelden te noemen. Kijken we naar Amerika dan moeten we vaststellen dat bedrijven daar heel wat sneller in kunnen spelen op teruglopende bedrijvigheid doordat de ontslagbescherming er veel minder streng is. En in veel landen (denk aan Oost-Europa) is het bovendien zo, dat de werkloosheid er zo hoog is en dat de levensstandaard er zonder werk zo laag is, dat werknemers er heel veel aan gelegen is om een baan te krijgen en te houden. Wie zonder werk van de honger niet te vreten heeft, zal zich niet snel ziek melden, om maar eens wat te noemen.

Het probleem met de Nederlandse economie is, dat onze verworvenheden de arbeid zo duur maken, dat veel bedrijven het hoofd alleen boven water kunnen houden als zij hun productie verplaatsen naar landen waar de arbeidskosten lager zijn. Niets nieuws onder de zon, zult u zeggen. Dat verschijnsel kennen we al van veel langer geleden. Ooit werd in Nederland bijvoorbeeld volop kleding en schoenen gemaakt. Maar de productie daarvan is al tientallen jaren geleden vrijwel in zijn geheel naar het buitenland verdwenen. Wie op tijd de bakens wist te verzetten, verplaatste de productie of besteedde deze uit aan buitenlandse producenten, eerst in Zuid-Europa, en later in Oost-Europa of Zuid-oost Azië, en ging zich toeleggen op groothandel, distributie en/of retail.

Wel is het natuurlijk gewoon jammer dat daarmee ook werk dat voorheen gedaan werd door Nederlandse werknemers, uit Nederland verdween. Maar echt hooggeschoold werk was het vaak ook weer niet, en je kon boven-

dien leuker werk bedenken. Maar pas op: inmiddels is het niet meer zo dat het alleen om laaggeschoolde productiearbeid gaat die uit Nederland verdwijnt. Wanneer ik lees dat call-centra en IT-afdelingen door ondernemingen naar het buitenland verplaatst worden, moeten wij ons realiseren dat het probleem van de hoge Nederlandse arbeidskosten niet alleen meer leidt tot uitstoot van laaggeschoolde productiearbeid. Het feit dat in landen als India en China ook hoger geschoolde arbeidskrachten beschikbaar zijn en het feit dat nieuwe communicatietechnieken er voor zorgen dat het er voor bepaalde soorten diensten helemaal niet meer toe doet waar deze verleend worden, maakt dat de uitstoot van arbeid bijvoorbeeld ook de dienstverlenende sector bedreigt.

Automatisering, innovatie en efficiency

Al jarenlang heet het dat wij dit probleem het hoofd moeten bieden door de arbeidsproductiviteit te verhogen. Als de arbeidskrachten hier duurder zijn, dan moeten

wij vooral zorgen dat die duurder arbeidskrachten zoveel meer productie opleveren dat het toch blijft lonen arbeid in Nederland te laten verrichten. Automatisering, innovatie en efficiency moeten er voor zorgen dat wij het ons kunnen permitteren de verworvenheden van de Nederlandse arbeidsmarkt te behouden, zonder de slag om de arbeid te verliezen. Maar een feit is, dat wij niet het monopolie hebben op de instrumenten waarmee de arbeidsproductiviteit kan worden verhoogd. Waar staat geschreven dat automatisering, innovatie en efficiency in Nederland op een hoger peil staan dan in Amerika? En onderschatten wij landen als China en India niet, als wij denken dat wij de slag wel even gaan winnen met verdere verhoging van onze arbeidsproductiviteit?

De regering is er kennelijk niet van overtuigd dat de oplossing voor de Nederlandse economie moet komen van alleen maar verhoging van de arbeidsproductiviteit. De regering beoogt ook nadrukkelijk de arbeidskosten zelf te verlagen. Niet alleen door de lonen te bevriezen (hetgeen de regering ook noodzakelijk acht om haar eigen bezuinigingsdoelstellingen te halen, met het oog op de daaraan gekoppelde hoogte van uitkeringen en ambtenaren-salarissen), maar ook door structurele wijzigingen aan te brengen in de Nederlandse economie. Daarmee komt de regering echter direct aan de verworvenheden van de Nederlandse arbeidsmarkt. Ontslagvergoedingen moeten omlaag om de arbeidskosten te verlagen. De WAO moet herzien worden om het aantal uitkeringsgerechtigden drastisch terug te schroeven. Doorbetaling van

meer dan 70% van het loon tijdens het tweede ziektejaar past daarbij niet. De WW moet uitgediept worden, om werknemers te stimuleren toch vooral snel een andere baan te aanvaarden, ook als dat een mindere baan is. Op het beginsel dat bij ontslag wegens bedrijfseconomische redenen de werknemers die het kortst in dienst zijn het eerst voor ontslag in aanmerking komen, moeten uitzonderingen mogelijk worden. Langer werken en later met pensioen gaan is gewenst.

Regering neemt individuele maatregelen

Op de Nederlandse arbeidsmarkt maakten jarenlang de werkgevers- en werknemersorganisaties de dienst uit, omdat het Nederlandse poldermodel niet toeliet dat de

regering maatregelen op de arbeidsmarkt nam zonder de instemming van werkgevers- en werknemersorganisaties. Dat het de regering menens is met haar pogingen om snel structurele wijzigingen aan te brengen in de Nederlandse economie om de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven te verbeteren, mag blijken uit het feit dat de regering niet wil wachten tot overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties uiteindelijk eens leidt tot een (waarschijnlijk halfzacht) compromis. Ondanks het verwijt van de oppositie dat de regering met de rug naar de samenleving staat en ondanks de dreigementen van de vakbonden over een hete herfst en het einde van het overlegtijdperk, drukt de regering zijn zin door. Men kan

kritiek hebben op de individuele maatregelen die de regering wil nemen. Maar dat de slag om de arbeid niet alleen wordt aangegaan met verhoging van de arbeidsproductiviteit, maar ook met verlaging van de arbeidskosten, lijkt mij alleen maar verstandig. En dat de regering haar eigen verantwoordelijkheid neemt, ondanks dat werkgeversorganisaties en (vooral) vakbonden het er niet mee eens zijn, vind ik persoonlijk vooral een verademing. Misschien was het probleem van de Nederlandse arbeidsmarkt de laatste jaren ook wel een beetje dat daadkracht niet bepaald de grootste verdienste van het eens zo geroemde poldermodel was. **A A**

*Mr. J.P.M. van Zijl,
advocaat te Tilburg.*

Mijn hobby.

Als spits bij VV Schoonhoven wil ik altijd recht op het doel af. Dat is de aard van het beestje. Heb ik net zo bij de loopbaan begeleiding van financieel talent. Als RA weet ik immers precies wat scoren in de accountancy betekent.

Benieuwd? www.auditsupport.nl

Piet-Jan Boringa

Voor Acotrust B.V. zoek ik een

Relatiebeheerder

Bleiswijk

Acotrust is een jong en dynamisch accountantskantoor met vestigingen in Dordrecht en Bleiswijk.

Als relatiebeheerder ben je het eerste aanspreekpunt voor de klanten. Je stelt jaarrekeningen samen, verzorgt belastingaangiften en verstrekt fiscale en financiële adviezen. De werkomgeving is plezierig en de arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend.

Functie eisen:

- Afgestudeerd SRD of HEAO (BE of AA)
- Ruime relevante ervaring
- Goede communicatieve en contactuele vaardigheden
- Pro actief
- Enthousiaste werkhouding met drive

Laat het me snel weten als deze functie iets voor je is. Telefoon of email: 033 450 7160, pjboringa@auditsupport.nl